

i det væsentlige den samme Uddannelse, og for det andet er den Alder, i hvilken man gaar ind til Stillingerne, ogsaa nogenlunde den samme, men dernæst gaar der gerne saavel for den ene som for den anden Slags Tjenestemænd en Del forberedende Aar forud for den egentlige faste Ansættelse. Disse Aar tilbringes i Regelen med Arbejde i en tilsvarende eller beslægtet Institution, hvorfor Staten giver dem en naturlig Ret til at tage en begrænset og ved Lov nærmere fastsat Anciennitet med over i deres egentlige Embedsstilling. Endelig er begge disse Etater: Statsskolernes Etat og Folkekirkens Etat afsluttede Etater, om man kan bruge det Udtryk. Det er Etater, hvorfra der ikke er noget Avancement af nogen Betydning ud til andre Institutioner. Af alle disse Grunde har vi i Præstelønningskommissionen fundet, at det var naturligt at vælge sine Sammenligningspunkter paa den Maade, som vi har valgt dem. Det har ogsaa Præstestændens Repræsentanter i Kommissionen akkviesceret ved.

Det kan naturligvis anføres, og jeg har set det anført offentligt, at der er en Forskel mellem disse to Grupper af Tjenestemænd derved, at Statsskolernes Lærere i højere Grad end Folkekirkens Præster har Adgang til Bifortjeneste, at Adjunkterne f. Eks. har Adgang til Bifortjeneste i Form af Overtimer ved selve den Institution, ved hvilken de tjener, medens Præsterne derimod ved den Institution, hvor de tjener, vel nok har Adgang til Overarbejde, men ikke ofte til betalt Overarbejde. Det er naturligvis et Hensyn, som maa tages med i Betragtning, men paa den anden Side vil jeg gerne, for at det ikke skal kunne siges, at Sammenligningen er uberettiget, have Lov til at anføre, at vi saa til Gengæld lader Præsterne i første Lønningsklasse slutte 600 Kr. højere end Lærerne i højeste Lønningsklasse, idet Lektorer efter Forslaget slutter med 7200 Kr., medens Præsterne i første Lønningsklasse slutter med 7800 Kr. Endvidere er der for Præsterne Adgang til, hvis de bliver Provster eller Stiftsprovster, at oppebære Provste- eller Stiftsprovstehonorar, hvilket kan forbedre deres Stilling noget. I øvrigt er det ikke noget Særsyn, at Præsterne i Byerne, f. Eks. i de Byer, hvor der er en højere Almenskole, har Adgang til betalt Overarbejde ved denne Almenskole. Det er ikke sjældent, at en Præst benyttes ved Statens højere Skoler, f. Eks. som Religionslærer, og selvfølgelig oppebærer han

Betaling for sine Timer. Paa Landet er der ikke denne Adgang, men til Gengæld er der en for Præsten særlig gunstig Boligberegning, idet Boligen, Have indbefattet, kun regnes til $\frac{1}{8}$ af den forholdsvis lave Begyndelsesløn, 3480 Kr. i tredje Lønningsklasse og 4440 Kr. i anden Lønningsklasse, hvilket jo for tredje Lønningsklasse ikke bliver mere end 435 Kr. i Fradrag for en som Regel god Bolig med Have, en Bolig, som Staten oven i Købet forpligter sig til at holde vedlige baade indvendig og udvendig. Dette er relativt gode Vilkaar, navnlig i disse boligfattige Tider med den høje Husleje o. s. v., at faa en god Bolig paa. Og naar alt dette tages i Betragtning, mener jeg at have Lov til at hævde, at den Sammenligning, vi har gennemført i Præstelønningskommissionen, har været forsvarlig, og at det opnaaede Resultat maa betegnes som acceptabelt.

Et Hovedspørgsmaal ved disse Overvejelser har Spørgsmaalet om Inddelingen i Klasser selvfølgelig været, og det gamle Stridsspørgsmaal har været fremme om, hvorvidt man skulde inddele Præsterne i Lønningsklasser eller man kun skulde have een Lønningsklasse med een Begyndelsesløn og een fælles Slutløn, som altsaa alle Præster vilde naa op til.

Det nuværende System er Treklasseinddelingen, og det System, her foreslaas, er i Virkeligheden ret beset ogsaa en Inddeling i 3 Lønningsklasser. Jeg ser meget vel, at der kan anføres gode Grunde for at gaa over til Enklassesystemet. Der er her særlige Forhold, som maa tages under Overvejelse ved denne Sags Bedømmelse. Jeg forstaar meget vel, der kan være noget stødende i, at en Præst, der staar sig godt med sin Menighed, skal skilles fra denne af økonomiske Grunde, og jeg har selv under Behandlingen af et andet Lovforslag her i Tinget, nemlig da vi — i 1916 var det vel — reviderede Præstelønningsloven, været inde paa den samme Tankegang, at det maatte kunne forhindres ved en ny Lønningslov. Der er imidlertid ogsaa andre Forhold at tage Hensyn til, og skal man bedømme Enklassesystemet i Forhold til Treklassesystemet som Helhed, maa man ikke se bort fra den Betydning, det har for en Etat at have Avancement. Jo mere jeg har beskæftiget mig med Lønningssspørgsmaal, des klarere staar det for mig, at det er af megen Vigtighed, at der i en Etat eller en Etatafdeling er Mulighed for den dygtige og ihærdige for at naa videre frem end den middelmaadige